

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦੇਹ

1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 720

ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਕੋਡ (1956)— ਧਾਰਾ 192— ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼— ਕੀ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜਨਾ— ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ— ਕੀ ਇਕ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ— ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। — ਕੀ ਜਾਇਜ਼ — ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ —ਕੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ (1956) ਦੀ ਧਾਰਾ 192 ਅਧੀਨ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕੋ-ਇਕ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਹੈ। ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਰਡਰ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇੱਕ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਵੈਧ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਐਂਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਦੋਂ ਘਟਨਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਸੰਸਕਰਣ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸਿੱਧੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਰਫ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿੱਗਿਆ ਸੀ।

23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1965 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 21 ਮਈ, 1965 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ

ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 9 ਵੀਂ ਕਲਾਸ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਅਗਰਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਜੇ.ਐਸ. ਵਾਸੂ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਲਈ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਬੈਚ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ, ਜੇ.-ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ (ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੇ.) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ 9 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਡਾ: ਰਾਮ ਪ੍ਰਤਾਪ ਇਸ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਅਹਾਤਾ ਹੈ। ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਹੈ। 20 ਫਰਵਰੀ, 1965 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲੜਕੇ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੂਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਬੇਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਲੜਕੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਝਗੜੇ 'ਤੇ, ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਆਈਆਂ। ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਆਏ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਕਰਣ ਹਨ ਅਤੇ ਕਰਾਸ ਹਰਟ ਕੇਸ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 10 ਮਾਰਚ, 1965 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ (ਸਰਕਾਰੀ ਬਹੁ-ਮੰਤਵੀ ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ) ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼। ਇਹ ਆਰਡਰ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ' ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਫ਼ਤਰ,

ਸਰਕਾਰ ਬਹੁ-ਉਦੇਸ਼ੀ ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਪਟਿਆਲਾ।

ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਡਾ: ਸਾਹਨੀ,

ਇਸ ਸਕੂਲ ਦੇ ਨੈਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਰੋਲ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ. ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ 9 ਮਾਰਚ 1965 ਨੂੰ ਦਫਤਰੀ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 284. ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ 10 ਮਾਰਚ, 1965 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੈ।

(ਸਹੀ) ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ।"

ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਆਮ ਸਥਿਤੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਕਪਾਸੜ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਿ ਅਯੋਗ ਆਰਡਰ ਇੱਕ ਦੂਰਗਾਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਵਦਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਵਾਸੂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਵਧੇਗੀ, ਮਾਮਲਾ ਉੱਥੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਕੋਡ (1956 ਐਡੀਸ਼ਨ) ਦੀ ਧਾਰਾ 192 ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ: -

"ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ (i) ਕਾਲਜ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ, (ii) ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਾਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ (iii) ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲ। ... ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇੱਕ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।" ਮੰਨਿਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਾਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਣਪਛਾਤੇ ਆਰਡਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ। ਮੈਂ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਵੀ ਇਹ ਦੋ ਨੁਕਸਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ-ਪਹਿਲੀ, ਇਹ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਕਿ ਇੱਕ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 192 ਵਿੱਚ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇੱਕ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ- ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਰਜਮਈ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਸਸਪੈਂਸ਼ਨ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਵਾਸੂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਖ ਨਿਯਮ, ਜਿਸ ਨੂੰ "ਸਦੀਵੀ ਨਿਯਮ" ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਚ. ਐਚ. ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ 'ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ' (1959 ਐਡੀਸ਼ਨ) ਦੇ ਪੰਨਾ 184 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: - "ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਜੋਂ ਲਗਭਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਆਡੀਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਐਂਗਲੋ-ਸੈਕਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸੁਣੇ ਨਿੰਦਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਰਾਈਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਚਾਂਸਲਰ ਲਾਰਡ ਲੋਰਬਰਨ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ "ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਲਈ ਹਰ ਇੱਕ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।" ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ, ਲੜਕੇ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਐਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਘਟਨਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਸੰਸਕਰਣ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 192 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ

ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਰਥ ਅਭਿਆਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਮੰਤਵ ਸੀ। ਮੁਅੱਤਲ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 192 ਅਧੀਨ ਜੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਐਨ. ਪਾਧੀ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਖਲੀਕੋਟ ਕਾਲਜ, ਬਰਹਮਪੁਰ (2) ਵਿੱਚ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਲੀਕੋਟ ਕਾਲਜ, ਬਰਹਮਪੁਰ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨਰਸਿੰਘਮ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ:- “ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋਵੇਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਤਰਕ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।”

ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਭਾਰਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਤਭੇਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਵਾਸੂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਰਡਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨਿਰਣੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਹਿਲਾ ਇੱਕ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਬੰਬਈ ਪ੍ਰਾਂਤ ਬਨਾਮ ਖੁਸ਼ਾਲਦਾਸ ਐਸ. ਅਡਵਾਨੀ (3) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:-

“ਜਦੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਦਮ ਹੋਵੇ, ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਤੱਥ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।”

ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਇੱਕ “ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼” ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਐਕਟ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਇੱਕ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੇ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜਕੇ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰੋਕ ਦੇ ਆਯਾਤ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਮੈਂ ਉੜੀਸਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਯੂ.ਪੀ., ਇਲਾਹਾਬਾਦ, ਬਨਾਮ ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (4) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਚਿਤ ਢੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਵਾਂਚੂ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਨਾ 1113 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ:-

“ਹੁਣ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਇੰਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ; ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿੱਥੇ ਚੁੱਪ ਹੈ, ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ..... ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਾਮ੍ਹਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੇ ਕੀਤਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ, ਜੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉੜੀਸਾ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਵਾਂਗ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਜ ਬਨਾਮ ਬਾਲਡਵਿਨ (5) ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਬ੍ਰਾਈਟਨ ਦਾ ਚੀਫ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸੀ, ਨੂੰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 191(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਜਾਂ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇ ਜੱਜ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨ ਕਮੇਟੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਾਊਨ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ”

1957 ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਬਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਦੋ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਡੋਨੇਵਨ ਜੇ. ਤੋਂ ਆਏ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਾਚ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ" ਉਸਨੇ "ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ।" ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਵਾਚ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਟ੍ਰੀਟਫੀਲਡ ਜੇ. ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਵਾਚ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜੋ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਾਸੇ ਹੋਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।" ਕੋਰਟ ਆਫ ਅਪੀਲ ਨੇ ਉਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਾਚ ਕਮੇਟੀ, 1882 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 191(4) ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ। ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਲਾਰਡ ਰੀਡ ਨੇ ਪੰਨਾ 80 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ: -

"ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਦੱਸਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।"

ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, ਲਾਰਡ ਰੀਡ ਨੇ ਵੁੱਡ ਬਨਾਮ ਵੁੱਡ (6) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਕੇਲੀ ਸੀ.ਬੀ. ਨੇ ਐਂਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ: -

"ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਹਰੇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,"

ਅਤੇ ਫਿਸ਼ਰ ਬਨਾਮ ਕੀਨ (7) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੀ, ਜਿੱਥੇ ਜੇਮੇਲ ਐਮ.ਆਰ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ:--

"ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਲੱਬਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਵਿਗਾੜਨ ਲਈ- ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਜਾਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਪੰਨਾ 72 'ਤੇ ਲਾਰਡ ਰੀਡ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ: -

“ਬੇਰਡ ਆਫ ਵਰਕਸ ਜਾਂ ਗਵਰਨਰ ਜਾਂ ਕਲੱਬ ਕਮੇਟੀ (ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ) ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਜੱਜ ਵਾਂਗ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਨ। ਪਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਇਲਾਜ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿਚ ਜੱਜ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਸਮਾਨ ਕੁਝ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਆਸਾਨ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ - ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸਪਸ਼ਟ ਆਰਡਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਰਫ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲੜਕੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੜਕੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਅਤੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿੱਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਜੋ ਮਿਸਟਰ ਵਾਸੂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਰਿਜ ਬਨਾਮ ਬਾਲਡਵਿਨ (5) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਰੀਡ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਵਜੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, ਲਾਰਡ ਰੀਡ ਨੇ ਰੇਕਸ ਬਨਾਮ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ਼, ਐਕਸ ਪਾਰਟ ਲੰਡਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਜੁਆਇੰਟ ਕਮੇਟੀ ਕੰਪਨੀ (8) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਜਸਟਿਸ ਐਟਕਿਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ: -

“ਮਨਾਹੀ ਅਤੇ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ, ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਕਿੰਗਜ਼ ਬੈਂਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ”

ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲਾਰਡ ਜਸਟਿਸ ਐਟਕਿਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਗਲੇਸ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਰਡ ਰੀਡ ਦੁਆਰਾ ਬਰਤਰਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਲਾਰਡ ਜਸਟਿਸ ਐਟਕਿਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲਾਰਡ ਰੀਡ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸਿੱਟਾ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਦੱਸਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਕੂਲ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਵੇਦੀ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੀ.ਡੀ. ਸੇਕਿਲਰ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਮੂਰਤੀ (9) ਵਿੱਚ, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਵਜੋਂ, ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਸੁਬਾ ਰਾਓ ਦੇ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਲਚਕੀਲਾ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ 'ਲਿਸ' ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਨਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਆਪਹੁਦਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਮਾੜੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਐਂਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਮਯੂਨਡ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ, ਸ੍ਰੀ ਵਾਸੂ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਰੋਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨਰਸਿੰਘਮ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਪਥੀ (2), ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਲੰਬਾਈ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (10) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨੋਟ, ਭਾਰਗਵ ਅਤੇ ਮੇਹਰੇਤਰਾ ਜੇ.ਜੇ.- ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮੁਖੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਬੋਰਡ, ਯੂ.ਪੀ., ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (4)। ਦਰਅਸਲ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਨੂੰ ਰੋਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਸਾਹੂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨਰਸਿੰਘਮ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੋਸਟ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਿਸ ਨੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਐਂਡ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਯੂ.ਪੀ., ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਬਨਾਮ ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (4) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਵਿੱਚ ਰੋਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਐਨ. ਪਾਥੀ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਖਲੀਕੋਟ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਲਜ, ਬਰਹਮਪੁਰ (2), ਅਤੇ ਅਗਰਵਾਲਾ ਜੇ. ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, ਬਨਾਮ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਯੂ.ਪੀ., ਇਲਾਹਾਬਾਦ (11), ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਅਗਰਵਾਲਾ ਜੇ., ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਘੁਬਰ ਦਿਆਲ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਜੇਜੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੱਤਭੇਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ

ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਰਾਏ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਮਤਭੇਦ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਗਰਵਾਲਾ ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ 'ਤੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੌਕੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।
ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

(1) (1911) A C . 179

(2) A.I.R. 1959 Orissa 196

(3) A.I.R. 1950 S.C. 222.

(4) A.I.R. 1962 S.C. 1110

(5) 1964 A.C. 40.

(6) (1874) L.R. 9 Ex 190.

(7) (1878) 11 Ch. D. 353.

(8) (1924) 1 K B 171

(9) A.I.R. 1952 Mad. 151.

(10) A.I.R. 1956 All. 46.

(11) A.I.R. 1956 All. 539.

Mandeep Kaur

(Translator)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।